

Anonymizovaná verzia

Preklad

C-659/20 – 1

Vec C-659/20

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

4. december 2020

Vnútroštátny súd:

Nejvyšší správní soud

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

25. november 2020

Žalobca:

ET

Žalovaný:

Ministerstvo životního prostředí

U Z N E S E N I E

Nejvyšší správní soud (Česká republika) rozhodol [omissis] v právnej veci žalobcu: **ET**, bytom [omissis] Hradec Králové, [omissis] proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí** (Česká republika), so sídlom [omissis] Praha 10, proti rozhodnutiu žalovaného zo 7. novembra 2016, č. k. 1329/550/16-Ba, [omissis] v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (Česká republika) z 30. mája 2018, č. k. 30 A 37/2017-35,

t a k t o:

I. Súdnemu dvoru Európskej únie sa **p r e d k l a d a j ú** tieto prejudiciálne otázky:

- 1.** Sú súčasťou „chovného rodičovského páru“ v zmysle nariadenia Komisie (ES) č. 865/2006 zo 4. mája 2006, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá týkajúce sa vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 338/97 o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi, exempláre, ktoré sú rodičmi exemplárov chovaných príslušným chovateľom, hoci ten ich nikdy nevlastnil ani nemal v držbe?
- 2.** Pokiaľ je odpoveď na prvú otázku taká, že rodičovské exempláre nie sú súčasťou chovného rodičovského páru, sú príslušné orgány oprávnené pri skúmaní splnenia podmienky podľa článku 54 bodu 2 nariadenia Komisie (ES) č. 865/2006, spočívajúcej v legálnom zostavení rodičovského páru, ktorý zároveň neohrozuje prežitie voľne žijúcich exemplárov, preverovať pôvod týchto rodičovských exemplárov, a na základe neho posudzovať, či bol chovný rodičovský pár zostavený v súlade s pravidlami uvedenými v článku 54 bode 2 tohto nariadenia?
- 3.** Možno pri skúmaní splnenia podmienky podľa článku 54 bodu 2 nariadenia Komisie (ES) č. 865/2006, spočívajúcej v legálnom zostavení rodičovského páru, ktorý zároveň neohrozuje prežitie voľne žijúcich exemplárov, zohľadňovať ďalšie okolnosti veci (najmä dobrá viera pri prevode exemplárov a legitímna dôvera, že s ich prípadnými potomkami bude možno obchodovať, prípadne aj menej prísna zákonná úprava účinná v Českej republike pred pristúpením k Európskej únii)?

[omissis]

O d ô v o d n e n i e:

I. Predmet konania

[1] Žalobca je chovateľom papagájov. V rámci tejto činnosti požiadal 21. januára 2015 o udelenie výnimky zo zákazu obchodných činností pre päť exemplárov papagája ara hyacintová (*Anodorhynchus hyacinthius*) narodených v roku 2014 z odchovu žalobcu. Správny orgán na základe stanoviska vedeckého orgánu jeho žiadosti nevyhovel.

[2] Správny orgán a vedecký orgán zistili v rámci konania o udelenie výnimky nasledujúce informácie o pôvode predmetných papagájov. Ich prarodičov doviezol do ČR FU v júni 1993 za neštandardných okolností. Doviezol ich spolu s ďalšími papagájmi občan Uruguaju do Bratislavy, odkiaľ cestoval s FU autom do ČR. Na hranici vozidlo nečakane zastavili colníci a prarodičovský pár bol následne FU zhabaný správnym rozhodnutím. Toto správne rozhodnutie však zrušil Vrchní soud v Praze (Česká republika) v roku 1996. Správny orgán následne konanie zastavil a papagaje vrátil FU. Ten prarodičovský pár následne poskytol ako výpožičku GV, ktorý z neho v roku 2000 odchoval rodičovský pár – ide o súrodencov z rovnakej znášky (prarodičovský pár po odchovaní mláďat vrátil FU a ten ich následne odovzdal ZOO Zlín). Od GV získal rodičovský pár žalobca (civilný nadobúdací titul nie je v správnej dokumentácii špecifikovaný, platnosť prevodu vlastníctva však nebola žiadnym spôsobom spochybnená).

[3] Vedecký orgán posúdil nadobudnutie papagájov žalobcom v roku 2000 ako zostavenie chovného rodičovského páru a skúmal, či týmto zostavením nedošlo k porušeniu najmä článku 54 bodu 2 nariadenia Komisie (ES) č. 865/2006 zo 4. mája 2006, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá týkajúce sa vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 338/97 o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi, podľa ktorého musí byť chovný rodičovský pár „zostavený v súlade s príslušnými právnymi ustanoveniami platnými v čase jeho nadobudnutia a spôsobom, ktorý neohrozuje prežitie príslušného druhu vo voľnej prírode“. Pri skúmaní splnenia týchto podmienok vedecký orgán dospel k záveru, že sa nepresvedčil o zostavení rodičovského páru v súlade s právnymi predpismi, a teda nesúhlasil s udelením výnimky, pretože v registračných dokumentoch prarodičovských exemplárov z roku 1998 bolo množstvo nezrovnalostí, najmä rok nadobudnutia 1996 nezodpovedá kódu uvedenému na registračných dokumentoch, pretože ten sa prideloval len exemplárom nadobudnutým pred rokom 1992, a ďalej v nich neboli uvedené žiadne informácie o pôvode exemplárov. K tomu vedecký orgán doplnil, že už v niekoľkých ďalších prípadoch vyslovil nesúhlas s udelením výnimky pre potomkov pochádzajúcich z rovnakého prarodičovského páru.

[4] Správny orgán pri svojom rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedeného stanoviska vedeckého orgánu a výnimku neudelil. Proti tomu podal žalobca odvolanie. Najmä vzniesol námietku nesprávnej definície chovného rodičovského páru. Chovný rodičovský pár podľa neho tvorí len rodičovský pár a potomkovia, a teda správny orgán nemal pôvod prarodičov vôbec skúmať. Odvolací správny orgán (tým je podľa vnútroštátnych právnych predpisov žalovaný) túto argumentáciu odmietol. Za kľúčové pre posúdenie toho, akým [spôsobom] bol chovný rodičovský pár zostavený, považoval to, ako bol získaný prvý

rozmnožujúci sa pár. Jeho pôvod žalobca nikdy nepreukázal, a teda nebolo možné výnimku udeliť.

[5] Rozhodnutie žalovaného následne žalobca napadol žalobou podanou na Krajský súd v Hradci Králové.

[6] Krajský súd žalobu zamietol. Predovšetkým konštatoval, že obchodovanie s papagájmi druhu *Anodorhynchus* je zakázané a môže sa povoliť len za výnimočných okolností. Podmienky pre udelenie týchto výnimiek stanovuje článok 54 nariadenia Komisie (ES) č. 865/2006, pričom tieto musia byť splnené kumulatívne a správny orgán sa musí o ich splnení žiadateľom presvedčiť, teda skutkový a právny stav musí byť postavený úplne naisto. V danom prípade bolo predmetom sporu splnenie podmienky článku 54 bodu 2 tohto nariadenia, podľa ktorého musí žiadateľ preukázať, 1. že chovný rodičovský pár bol zostavený v súlade s právnymi predpismi platnými v dobe nadobudnutia a 2. zároveň bol zostavený spôsobom, ktorý neohrozuje prežitie príslušného druhu vo voľnej prírode. Podľa súdu žalobca nesplnil ani jednu z týchto dvoch čiastkových podmienok, pretože prarodičovský pár bol podľa obsiahlych zistení správneho orgánu dovezený do ČR v júni 1993 za úplne neštandardných okolností. V tom čase už v ČR platil dohovor CITES (ČSFR k nemu pristúpila 18. mája 1992), a od 1. júna 1992 ho na vnútroštátnej úrovni vykonával zákon č. 114/1992 Sb., o ochrane prírody a krajiny (od 1. apríla 1997 zákon č. 16/1997 Sb., o podmínkach dovozu a vývozu ohrozených druhů). Skúmanie pôvodu chovného rodičovského páru je tak z hľadiska predpisov vykonávajúcich dohovor CITES prípustné až k prarodičovskému páru. Chovný rodičovský pár v zmysle nariadenia Komisie (ES) č. 865/2006 tak tvoria všetky tri generácie, pretože ide o živočíchy chovného zariadenia na území ČR, ktoré sa používajú na reprodukciu.

[7] Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca kasačnú sťažnosť na Nejvyšší správní soud. Považoval za nesprávny právny názor krajského súdu, že chovným rodičovským párom sú predmetné exempláre, ich rodičia a ich prarodičia, pretože ide o živočíchy chovného zariadenia na území ČR, ktoré sa používajú na reprodukciu. Na základe toho súd dospel k záveru, že správne orgány sú oprávnené požadovať preukázanie pôvodu prarodičovského páru. Podľa žalobcu sa na neho kladie týmto výkladom neprimerané dôkazné bremeno. Predovšetkým je ale nesprávny, pretože chovný rodičovský pár podľa citovaného nariadenia znamená všetky živočíchy umiestnené v zariadení žalobcu, ktoré sa používajú na reprodukciu (teda nie ich predkov chovaných v iných zariadeniach, prípadne inými chovateľmi, ako sú prarodičia). Tento záver žalobcu vyvodil z článku 1 bodu 3 nariadenia Komisie (ES) č. 865/2006, podľa ktorého „*chovný rodičovský pár*“ znamená všetky živočíchy chovného zariadenia, ktoré sa používajú na reprodukciu“. Chovným zariadením uvedeným v tejto definícii sa tak podľa žalobcu síce môže rozumieť akékoľvek chovné zariadenie v ČR, ale vždy len jedno konkrétne. On sám nadobudol rodičovský pár legálne a dochádza tak k neprimeranému zásahu do jeho vlastníckeho práva a do legitímnej dôvery.

[8] Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti odmietol závery žalobcu týkajúce sa výkladu chovného rodičovského páru. Upozornil na znenie článku 54 bodu 2 nariadenia Komisie (ES) č. 865/2006, ktoré používa pojem „zostavenie“ chovného rodičovského páru v súlade s právnymi ustanoveniami platnými v príslušnom čase. Pojem zostavenia potom celkom jasne smeruje do minulosti a jednoznačne odkazuje na začiatok chovnej línie. Keďže prarodičia predmetných papagájov boli s vysokou pravdepodobnosťou nadobudnutí nelegálne, správny orgán sa nemohol po konzultácii s vedeckým orgánom presvedčiť o legalite spôsobu, akým bol chovný rodičovský pár zostavený. Žalovaný ďalej uvádzal, že definícia rodičovského páru je vedľajšia, podstatný je spôsob zostavenia rodičovského páru.

[9] V otázke dôkazného bremena žalovaný ďalej upozorňoval na všeobecný zákaz obchodovania s týmito živočíchmi. Preto treba prípadné výnimky vykladať reštriktívne. Vlastník nemusí v súvislosti s chovom získavať dôkazy týkajúce sa pôvodu prarodičov, táto povinnosť nastáva až v okamihu, keď hodlá s ďalšími generáciami obchodovať. Na účely udelenia výnimky je kľúčové stanovisko vedeckého orgánu, pričom ten podľa ustálenej praxe pôvod prarodičov skúma a ide o bežnú prax v EÚ. Odlišný prístup presadzovaný žalobcom by viedol k ľahkej legalizácii chovov založených na exemplároch získaných z prírody. Tie by mohli ľahko zakladať chovy zvierat, s ktorými by sa v ďalších generáciách dalo ďalej obchodovať. Pokiaľ ide o účel dohovoru CITES, žalovaný síce uznával určitý prínos legálneho odchovu (znižuje tlak na odchyt exemplárov z prírody), musí však ísť o chovy legálne založené. Pokiaľ ide o vlastnícke právo, žalovaný upozorňoval, že oň primárne nejde, a nespochybňuje záver týkajúci sa legálneho vlastníctva prarodičov alebo predmetných papagájov. Samotné vlastnícke právo žalobcu zostáva nedotknuté, len je obmedzené podmienkami.

II. Uplatniteľné právo Európskej únie a vnútroštátna právna úprava

[10] Základné zásady ochrany životného prostredia v EÚ upravuje primárne právo. Podľa článku 191 ods. 2 Zmluvy o založení Európskej únie sa politika životného prostredia EÚ „zameriava na vysokú úroveň jeho ochrany, pričom prihliada na rozmanité situácie v jednotlivých regiónoch Únie. Vychádza zo **zásad predchádzania škodám a prevencie, zo zásady nápravy škôd na životnom prostredí prioritne pri zdroji** a zo zásady, že náhradu škody hradí znečisťovateľ.“

[11] Pravidlá obchodovania s ohrozenými druhmi však právo EÚ preberá z dohovoru CITES. Základné pravidlá dohovoru CITES preberá nariadenie Rady (ES) č. 338/97 (ďalej len „**nariadenie o ochrane voľne žijúcich druhov**“). Podľa článku 8 ods. 1 tohto nariadenia sa zakazuje obchodovanie so živočíchmi zapísanými v jeho prílohe A (podľa článku 3 ods. 1 tohto nariadenia zodpovedá príloha A prílohe I dohovoru CITES). Takýmito živočíchmi sú aj papagáje druhu *Anodorhynchus*.

[12] Tento zákaz však nie je absolútny a možno z neho udeliť výnimku na základe jedného z dôvodov uvedených v článku 8 ods. 3 nariadenia o ochrane voľne žijúcich druhov. Pre predkladané otázky je kľúčová výnimka uvedená pod písmenom d) tohto ustanovenia:

„3. V súlade s požiadavkami iných právnych predpisov spoločenstva o ochrane voľne žijúcich živočíchov a rastlín možno udeliť výnimky zo zákazu uvedeného v ods. 1 vydaním potvrdenia výkonným orgánom členského štátu, v ktorom sa exempláre nachádzajú, osobitne pre každý jednotlivý prípad, ak exempláre:

...

d) sú exemplármi živočíšneho druhu narodenými a odchovanými v zajatí alebo umelo vypestovanými exemplármi rastlinného druhu, alebo sú časťami, alebo derivátmi takýchto exemplárov...“

[13] Podrobnejšie podmienky udeľovania týchto výnimiek stanovuje nariadenie Komisie (ES) č. 865/2006, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá týkajúce sa vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 338/97 (ďalej len **„vykonávacie nariadenie“**). Udeľovanie výnimky podľa článku 8 ods. 3 nariadenia o ochrane voľne žijúcich druhov konkretizuje článok 59 ods. 2 vykonávacieho nariadenia:

„2. Výnimka pre exempláre uvedené v článku 8 ods. 3 písm. d) nariadenia (ES) č. 338/97 sa udelí len vtedy, ak žiadateľ presvedčil príslušný výkonný orgán, ktorý to prekonzultoval s príslušným vedeckým orgánom, o tom, že sú splnené podmienky uvedené v článku 48 tohto nariadenia a že príslušné exempláre sa narodili a boli odchované v zajatí alebo že boli umelo vypestované v súlade s článkami 54, 55 a 56 tohto nariadenia.“

[14] V nadväznosti na toto ustanovenie má pre túto vec ďalší význam predovšetkým článok 54 vykonávacieho nariadenia (článok 48 obsahuje len všeobecné ustanovenie týkajúce sa potvrdenia o výnimke, článok 55 oprávňuje orgány overovať pôvod exemplárov testovaním tkaniva a článok 56 sa týka rastlín), najmä článok 54 bod 2, v prípade ktorého sa české správne orgány podľa ich názoru nepresvedčili o splnení v ňom stanovených podmienok:

„Článok 54

Exempláre živočíšnych druhov narodené a odchované v zajatí

Bez toho, aby bol dotknutý článok 55, exemplár živočíšneho druhu sa považuje za exemplár narodený a odchovaný v zajatí, len ak sa príslušný výkonný orgán po konzultácii s príslušným vedeckým orgánom príslušného členského štátu presvedčil, že sú splnené nasledujúce kritériá:

1. exemplár je potomok alebo pochádza z potomka živočícha narodeného alebo inak získaného v kontrolovanom prostredí:

a) z rodičov, ktorí sa spárali v kontrolovanom prostredí alebo ktorých pohlavné bunky boli iným spôsobom premiestnené do kontrolovaného prostredia, ak je rozmnožovanie pohlavné;

b) z rodičov, ktorí boli v kontrolovanom prostredí, keď sa začal vývin potomstva, ak je rozmnožovanie nepohlavné;

2. chovný rodičovský pár bol zostavený v súlade s príslušnými právnymi ustanoveniami platnými v čase jeho nadobudnutia a spôsobom, ktorý neohrozuje prežitie príslušného druhu vo voľnej prírode;

3. chovný rodičovský pár je udržiavaný bez dopĺňania exemplárov z voľnej prírody s výnimkou príležitostného doplnenia v súlade s platnými právnymi ustanoveniami a spôsobom, ktorý neohrozuje prežitie príslušného druhu vo voľnej prírode, výlučne v prípade živočíchov, vajec alebo pohlavných buniek na jeden alebo viaceré z nasledujúcich účelov:

a) predchádzať nepriaznivému príbuzenskému kríženiu alebo ho zmierniť v takom rozsahu, ktorý je určený potrebou nového genetického materiálu;

b) nakladať so zhabanými alebo prepadnutými živočíchmi v súlade s článkom 16 ods. 3 nariadenia (ES) č. 338/97;

c) vo výnimočných prípadoch na použitie ako chovný rodičovský pár;

4. chovný rodičovský pár sám vyprodukoval potomstvo druhej generácie alebo potomstvo ďalších generácií (F2, F3 atď.) v kontrolovanom prostredí, alebo je udržiavaný spôsobom, ktorý je preukázateľne spôsobilý na spoľahlivú produkciu potomstva druhej generácie v kontrolovanom prostredí.“

[15] Definíciu chovného rodičovského páru potom obsahuje článok 1 bod 3 vykonávacieho nariadenia: „,chovný rodičovský pár‘ znamená všetky živočíchy chovného zariadenia, ktoré sa používajú na reprodukciu“.

[16] Vnútroštátna úprava sa vzťahuje na vec len obmedzene a primárne určuje správne orgány, ktoré vykonávajú vyššie uvedené právo EÚ. Tieto orgány určuje zákon č. 100/2004 Sb., o obchodovaní s ohrozenými druhmi. Podľa § 3 ods. 3 tohto zákona plní úlohu správneho orgánu na účely udeľovania výnimky zo zákazu obchodných činností krajský úrad. Podľa § 27 tohto zákona následne plní v ČR úlohu vedeckého orgánu v zmysle vyššie uvedených nariadení a dohovoru CITES Agentura ochrany prírody a krajiny ČR (Česká republika), ktorá je organizačnou zložkou štátu zriadenou Ministerstvom životného prostredia. Krajský úrad teda plnil úlohu správneho orgánu uvedenú v predchádzajúcej časti a na základe stanoviska Agentury ochrany prírody a krajiny ČR vydal správne rozhodnutie I. stupňa. Proti tomuto správne rozhodnutiu je podľa všeobecných pravidiel českého správneho konania prípustné odvolanie na Ministerstvo životného prostredia, ktoré vystupovalo ako odvolací správny orgán a konalo za správne orgány pred správnymi súdmi.

III. Analýza predkladaných prejudiciálnych otázok

[17] Nejvyšší správní soud při pojednávání kasačnéj sťažnosti zistil, že vec sa týka primárne výkladu práva EÚ, k danej veci neexistuje doterajšia judikatúra Súdneho dvora, ani nejde o otázku, ktorú by bolo možné jednoznačne vyriešiť kontextuálnym výkladom práva EÚ bez toho, aby nezostávali o tomto výklade dôvodné pochybnosti (pozri rozsudok Súdneho dvora zo 6. októbra 1982, CEEFIT, C-283/81, EU:C:1982:335). Nejvyšší správní soud je tak povinný položiť Súdnu dvoru prejudiciálnu otázku v súlade s článkom 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

[18] Nejvyšší správní soud na úvod poznamenáva, že medzi účastníkmi neexistoval spor o problematickom pôvode prarodičovskej generácie, ani v súvislosti s narodením rodičovského páru v roku 2000 už v zajatí v ČR a jeho legálnym prevodom na žalobcu. Podľa názoru žalovaného však problematický pôvod prarodičovského páru „zaťažuje“ ďalšie generácie, zatiaľ čo podľa žalobcu sa ich „kľatba“ pretrhla prevodom do jeho vlastného chovu. Žalobca na druhú stranu nenapáda právne posúdenie, podľa ktorého sa na prarodičovský pár vzťahuje dohovor CITES a nadväzujúce predpisy, ani nepriaznivé závery vyplývajúce z aplikácie týchto predpisov na prarodičovský pár. Žalobca sa však domnieva, že tieto závery nemožno vzťahovať na jeho exempláre, a to z dvoch hlavných dôvodov. Prvým z nich je výklad pojmu chovný rodičovský pár, keď ide podľa neho len o jeho exempláre, a teda správne orgány nemali pôvod prarodičovského páru vôbec brať do úvahy. Druhým dôvodom je jeho legitímna dôvera. Exempláre riadne nadobudol a sám o pôvode prarodičovského páru v čase zadováženia si papagájov nemal pochybnosti, pretože boli vtedajšiemu vlastníčkovi vrátené na základe rozhodnutia súdu.

[19] Výklad pojmu chovný rodičovský pár viedol Nejvyšší správní soud k položeniu prvej časti prejudiciálnej otázky. Žalobca argumentuje jazykovým výkladom článku 1 bodu 3 vykonávacieho nariadenia, podľa ktorého ide o všetky exempláre, ktoré sa v chovnom zariadení používajú na reprodukciu. Naproti tomu žalovaný poukazuje na všeobecný zákaz obchodovania s týmito papagájmi a na negatívne dopady v podobe ľahkej legalizácie chovov založených na pochybne dovozených exemplároch (stačilo by „pretrhnúť“ líniu prevodom potomkov). Nejvyšší správní soud považuje definíciu chovného rodičovského páru za relatívne jednoznačnú, a v tomto kroku by sa skôr priklonil na stranu žalobcu. Na druhej strane tunajší súd význam otázky definície chovného rodičovského páru nepreceňuje (k tomu pozri nižšie pri analýze ďalších prejudiciálnych otázok). Je však potrebné upozorniť na štruktúru jednotlivých prejudiciálnych otázok. Pokiaľ by sa Súdny dvor priklonil k širšej definícii chovného rodičovského páru a zahrnul by do neho aj prarodičovský pár „pochybného“ pôvodu, stráca druhá otázka význam. Na druhej strane by táto odpoveď neznižovala význam tretej otázky. [omissis]

[20] Ak by sa Súdny dvor naopak priklonil k užšej variante výkladu chovný rodičovský pár a prarodičovský pár do neho nezaradil, vznikla by potreba

zodpovedať druhú prejudiciálnu otázku. Správne orgány na základe stanoviska vedeckého orgánu odmietli udeliť žalobcovi výnimku s odkazom na článok 54 bod 2 vykonávacieho nariadenia, podľa ktorého sa skúma „zostavenie“ chovného rodičovského páru. Žalobca spája toto zostavenie s nadobudnutím exemplárov rodičovskej generácie, ktoré prebehlo v súlade s požiadavkami článku 54 bodu 2 vykonávacieho nariadenia (legálne a spôsobom, ktorý neohrozuje prežitie príslušného druhu vo voľnej prírode). Žalovaný nespochybňuje, že žalobca nadobudol rodičovský pár riadne. Pojem „zostavenie“ však treba podľa neho vykladať ako začiatok chovnej línie.

[21] Nejvyšší správní soud tu našiel dve možnosti výkladu. Jednak možno pojem „zostavenie“ chovného rodičovského páru vyložiť s ohľadom na skutočnosť, že evokuje skúmanie línie predkov predmetných papagájov. Tento výklad by zrejme mohol obstať aj v zložitejšej interpretácii, pretože bráni ľahkej legalizácii „pochybných“ chovov pomocou (hoci aj predstieraného) prevodu. Teda situácii, keď by chovateľ exempláre previedol na inú osobu, ktorá by realizovala odchov ďalších generácií (skutočne alebo by len vystupovala ako „predstieraný“ vlastník), a tým by sa pretrhla „kľiatba“ ich pôvodu. Na druhú stranu možno proti tomuto výkladu argumentovať súčasnou právnou úpravou. V EÚ nemožno v súčasnosti bez získania výnimky riadne nadobudnúť exempláre živočíchov uvedených v prílohe A nariadenia o ochrane voľne žijúcich druhov. „Predstieraný“ prevod tak v EÚ nie je možný, pretože by nezískal rozhodnutie o výnimke. Skúmanie začiatku chovnej línie teda nemá v EÚ praktický význam a zo systematického hľadiska možno skôr súhlasiť s výkladom, ktorý spája „zostavenie“ len s konkrétnym chovom. Tento prístup by mal nepochybnú výhodu v riešení atypických situácií, aká nastala v riešenom prípade. Žalobca legálne nadobudol papagáje v čase pred vstupom ČR do EÚ, keď nebolo potrebné na vnútroštátny prevod získať výnimku, a nadobudol tak legitímnu dôveru, ktorú by opačný výklad narúšal. Pokiaľ by mala navyše platiť prvá možnosť výkladu, bolo by potrebné zaoberať sa aj tým, ako veľmi do minulosti sa má nadobudnutie chovu skúmať, čo môže klásť aj nereálne požiadavky na vlastníkov chránených živočíchov. V prejednávanej veci ide navyše o situáciu, keď k zjavne nelegálnemu nadobudnutiu prarodičovského páru došlo viac ako 20 rokov pred narodením predmetných jedincov a následne boli prarodičovský a rodičovský pár v držbe legálne.

[22] Tretia časť prejudiciálnej otázky predstavuje dilemu, či možno posudzovať prípadné individuálne okolnosti, a pokiaľ áno, akého typu. Medzi žalobcom a správnymi orgánmi je nesporné, že v danom prípade nešlo o „predstieraný“ prevod a nadobudnutie rodičovského páru v roku 2000 bolo legálne. V tomto kontexte treba pripomenúť, že hoci v tom čase platil v Českej republike dohovor CITES a na vnútroštátnej úrovni ho vykonával zákon č. 16/1997 Sb., o podmínkach dovozu a vývozu ohrozených druhů, tento zákon nevyžadoval vydanie certifikátov podľa dohovoru CITES v prípade vnútroštátneho prevodu. V takomto prípade dochádzalo „len“ k úradnej kontrole exemplárov a ich registrácii. Táto vnútroštátna úprava bola v súlade s dohovorom CITES, ktorý sa zameriava primárne na reguláciu medzinárodného obchodu. Dohovor CITES však

v článku XIV pripúšťa, aby jeho strany prijali prísnejšiu úpravu, čo je prípad prísnejšej úpravy v EÚ vyžadujúcej vydanie certifikátu aj v prípade prevodu v rámci EÚ a jednotlivého členského štátu. Táto úprava je však v Českej republike účinná od pristúpenia k EÚ 1. mája 2004, zatiaľ čo k prevodu rodičovského páru došlo v roku 2000.

[23] Žalobca tak mohol mať od roku 2000 legitímnu dôveru, že s prípadnými potomkami bude môcť obchodovať minimálne v rámci Českej republiky, ale zrejme aj medzinárodne (vtedajší postup úradov nevyvolával neistotu v súvislosti s možným udelením výnimky podľa dohovoru CITES týkajúcej sa týchto potomkov). Významnú úlohu zohráva aj skutočnosť vrátenia prarodičovského páru vtedajšími držiteľmi v roku 1996 na základe rozhodnutia správneho súdu. Žalobca navyše upozorňuje, že jeho chov má pozitívny dopad na životné prostredie. Podľa jeho názoru by predaj exemplárov, ktoré odchoval v zajatí, znižoval na trhu dopyt po nelegálnom nákupe exemplárov odchytených z voľnej prírody. Naproti tomu žalovaný upozorňuje na všeobecný zákaz obchodovania so živočíchmi predmetného druhu, zakotvený v článku 8 ods. 1 nariadenia o ochrane voľne žijúcich druhov, a teda potrebu reštriktívneho výkladu výnimiek.

[24] V prípade neudelenia výnimky treba zobrať do úvahy tiež ochranu vlastníckeho práva podľa článku 17 Charty základných práv EÚ. Žalobcovi totiž zostáva z obsahu vlastníckeho práva prakticky len právo mať papagáje v držbe. V držbe síce môže mať aj ich potomkov, ale ani s nimi nemôže právne nakladať. Medzi žalobcom a správnymi orgánmi napokon nie je spor o týchto prísnych právnych dôsledkoch neudelenia výnimky. Žalobca ich však považuje vzhľadom na vyššie uvedené osobitné okolnosti za neúnosne prísne a podľa jeho názoru je vhodné vziať do úvahy tieto okolnosti spolu so znížením dopytu po papagájoch z voľnej prírody, ktoré by spôsobilo „vedenie na trh“ jeho papagájov. Naproti tomu žalovaný považuje prísne dopady regulácie voči žalobcovi za správne fungovanie príslušnej legislatívy.

[omissis]